

[Krag.]

genskabe, og skabte en Tvangssituation for mange af Landets Kommuner, som vi ikke finder os berettiget til at føre dem ind i.

Vi føler os heller ikke sikre paa, at der ved en saadan Legalisering af hele dette Understøttelsessystem, som der her er Tale om, vil kunne undgaas store Udgiftsførelser. Nu er Beregningen jo nok denne, at Udgiften skulde blive i Tiden indtil 1. Maj 3,5 Mill. Kr. for Staten og Kommunerne. Men det er og maa være en overordentlig løselig Beregning, thi det er klart, at Statens Direktorat for Arbejdsanvisning og Arbejdsløshedsforsikring ikke kan vide noget om, hvordan Arbejdsforholdene vil udvikle sig, ikke kan vide det fjerneste om og intet ved om, hvor mange der kan blive Tale om at faa over paa denne Understøttelsesform i Løbet af ganske kort Tid; og jeg tror, det vil vise sig i dette Tilfælde som i alle andre, at det i Virkeligheden er de minimale Beløb, man regner med, og at det endelige Beløb vil vise sig at blive væsentlig større.

Jeg tillod mig at sige under Forhandlingen om Retsstatspartiets Forespørgsel til den højtærede Statsminister, at jeg, saaledes som Forholdene har udviklet sig paa Arbejdsmarkedet her i Landet med Hensyn til dansk Industris og Haandværks Produktionsmuligheder, med Hensyn til Landbrugets Konkurrenceevne, Indtægts- og Udgiftsforhold, mente, at det var mere paakrævet under Hensyn til de Hjælpeformer, der allerede nu staar til Raadighed, at man søger at trænge dybere ind i Problemet, og jeg tror ikke, at den højtærede Minister tør vente sig noget Resultat af den Aktion, han her har paabegyndt, hvis han stadig vil holde sig udelukkende til Overfladen, kun til Understøttelsesmomentet, saaledes at det fortsat skal være en af de socialdemokratiske Grundpiller, som bærer oppe, men som, til syvende og sidst ogsaa er en stærkt medvirkende Aarsag til visse Sider af den ulykkelige Tilstand, hvori vi befinder os.

Paa Enkeltheder i Sagen skal jeg ikke komme ind, det vil være naturligere, at de behandles i det Udvalg, som jeg gaar ud fra vil blive nedsat, og i Overvejelserne af dem vil vi naturligvis være rede til at deltage.

Christmas Møller: Gennem den Debat, som i Gaar og i Eftermiddags er ført her i det høje Ting angaaende hele Baggrunden for dette Forslag: den erhvervsøkonomiske

Situation her i Landet, er jo ud fra de Betragtninger, som alle Dage har været det konservative Partis, en meget væsentlig Del sagt af det, som vi for vort Vedkommende kan fremføre ved et saadant Forslags Behandling. Naar jeg endvidere minder om, at vi havde en meget lang Debat om Socialreformen og derunder ogsaa om Arbejdsløshedsloven og de Foranstaltninger, som ogsaa i ekstraordinære Situationer skulde foretages her, saa tror jeg, at Forholdene kan forme sig saaledes, at man forholdsvis kort kan begrunde det Standpunkt, der er Anledning til at fremføre fra konservativ Side.

Vi har jo gennem Aarene lige siden 1927 haft mange Debatter om den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse; efter at denne blev afskaffet ved Loven af 1. Juli 1927, har de nuværende ærede Regeringspartier som Oppositionspartier og ogsaa sidste Aar ført dette Spørgsmaal frem. Der kunde efter min Opfattelse være god Grund til, saaledes som Forholdene har udviklet sig, at faa en principiel Drøftelse af, om hele den Maade, hvorpaa vi har ordnet vor Arbejdsløshedsunderstøttelse, hvorefter det offentlige giver Bidrag til den ordinære Understøttelse, men skyder den ekstraordinære Understøttelse til Side, i og for sig kan holde for en nærmere saglig Prøvelse, eller om man ikke meget godt kunde sige, at det Spørgsmaal trænger sig mere og mere paa, alt som Arbejdsløshedskasserne er trængt ud i Samfundet, og Fagforeningerne og dermed ogsaa Arbejderklassen er blevet stærkere, om i og for sig ikke den ordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse var et Problem, som man meget godt kunde lade Arbejderklassen selv klare, medens den ekstraordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse i højere Grad kunde være et Problem, som Samfundet maatte tage sig af, ud fra den Betragtning, at naar der er Krise i Samfundet, naar der er Krise for de enkelte Erhverv, er det Statsmagtens Pligt at træde hjælpende til. Her er der utvivlsomt et principielt Spørgsmaal, som der ved given Lejlighed kan være Grund til at underkaste Undersøgelse og Overvejelse, som vi for vort Vedkommende ogsaa vil gøre det med det forelagte Arbejdsløshedsforslag, men det er jo lige til, at som Ordningen er i Ojeblikket med den ordinære Arbejdsløshedsunderstøttelse, maa man se paa Forholdene, saaledes som de derudfra former sig.

Dernæst kan det ikke bestrides, at det konservative Folkeparti igennem Aarene siden 1927 ikke blot gennem Forslag om enkelte Krisekasser, men ogsaa gennem